

Maden kweken

Insectenmeel als duurzaam alternatief voor vismeel, waar nu de oceanen voor worden leeggevisst. Dat is waar het bedrijf Protix Biosystems aan werkt, door het kweken van maden op vlees dat niet meer geschikt is voor consumptie. Het is een toekomst waar onder meer de Rabobank als partner in het Dutch Greentech Fund sterk in gelooft en in investeert.

✚ TEKST DENNIS MENSINK

“**W**e hebben bij de start gezegd: we willen duurzame innovaties stimuleren. En daarmee bedoelen we niet alleen financieel mogelijk maken, maar ook kennis en netwerk voor deze innovaties openstellen.” Aan het woord is Guus Verhees, namens de Rabobank fondsmanager van het Dutch Greentech Fund (DGF), dat door Rabobank, het Wereld Natuur Fonds, TU Delft en Wageningen UR is opgericht. Het fonds investeert in Nederlandse technostarters met innovatieve technologieën of processen die de keten van grondstof tot eindproduct verduurzamen. De verdere voorwaarden waren en zijn nog altijd duidelijk: het moeten duurzame investeringen zijn, met een mooie toekomst én goede rendementen. Mede vanwege de kennis en het netwerk van de partners in DGF ligt de focus onder meer op innovaties in de agro- en foodsector. In 2010 begon DGF met het uitzetten van kapitaal. Protix Biosystems was een van de eerste bedrijven waarin DGF investeerde. Dit bedrijf is opgericht met als doel een duurzaam en voedselveilig alternatief te bieden voor vismeel. Protix voedt de maden van vliegen met organische reststromen als afval van huishoudens, supermarkten en fabrieken. De larven zetten de reststromen om in hoogwaardige eiwitten en vetten. En dat maakt de larven weer interessant voor vissen. “Zo hebben de larven een mooi eiwitprofiel voor de viskweek”, legt Verhees uit. “En dat is niet zo gek, in de natuur zijn insecten bij uitstek de eiwitbron van voorkeur voor veel vissen en vogels.”

Insectenmeel is niet alleen een interessant alternatief voor vismeel vanwege de hoogstaande kwaliteit, maar ook omdat het

duurzamer is dan vismeel. Vismeeel is namelijk gemaakt van wildegevangen vis en draagt daardoor bij aan overbevissing. Door de groeiende wereldbevolking en daarmee gepaard gaande toename van de consumptie van vis, vlees en zuivel neemt de druk op vismeel enorm toe. Voor de afnemers en verwerkers van vismeel is de komst van insectenmeel op grote schaal financieel gezien ook interessant. Zeker omdat het aanbod van vismeel niet zo hard meegroeit met de wereldwijde vraag en de prijs van vismeel dus stijgt. Dit wordt nog eens versterkt door het feit dat Peru, de grootste exporteur van vismeel, het quotum voor ansjovisvangst in 2013 met 60 procent heeft teruggebracht. Als het aan Protix ligt, duurt het niet lang meer voor serieuze volumes insectenmeel afgezet kunnen worden als vervanger van vismeel. “Protix kan insectenmeel tegen een concurrerende prijs maken, op industriële schaal”, zegt Verhees. Zowel de prijs als de schaal zijn volgens hem belangrijk om een serieus duurzaam alternatief op de markt te brengen. Daarom ontwerpt het bedrijf, dat de afgelopen jaren vooral bezig is geweest met techniekontwikkeling en het testen van het product, een fabriek om daadwerkelijk op grote schaal te kunnen produceren. De kwaliteit van het product is bovendien een niet te onderschatten aspect van de mate waarin Protix succesvol zal zijn. “De wereld zal niet in een keer massaal overstappen van vismeel naar insectenmeel. Het product wordt daarom uitvoerig getest.” Inmiddels hebben de eerste afnemers serieuze interesse getoond en is het noodzakelijke opschalen begonnen. Een kapitaalintensieve fase, erkent Verhees. “Maar we hebben vanaf het begin een langetermijnperspectief gehad. Dat kan, want we

geloven echt in het product en het team. Het is revolutionair.” Een nieuwe fabriek in Zuidwest-Nederland is inmiddels in ontwikkeling.

Financiering van innovaties is op dit moment lastig voor ondernemers, weet Verhees. Niettemin verdienen sommige innovaties volgens hem een kans. “Dit soort innovaties is belangrijk voor onze toekomst. Hoe groot de kans is dat het een succes wordt? We hebben veel vertrouwen in Protix. Voor investeringsfondsen zoals die van ons moet je er vanuit gaan dat van de tien investeringen die we doen er gemiddeld twee echt succes hebben in termen van impact en rendement en daarmee het fondsrendement gaan bepalen. Dit zou best eens een van de twee kunnen zijn. Maar het duurt nog een aantal jaren.” Die tijd zit hem onder meer in de regulering die nog ruimte laat voor onduidelijkheid. Insecten zijn slecht beschreven in de wetgeving. Wat mag je ermee doen? Welke dierlijke eiwitten mag je aan welke dieren voeren? Dat is nog niet wettelijk vormgegeven. Verhees verwacht overigens weinig tegenwerking op dit vlak. “Er komt veel steun op nationaal en EU-niveau vanuit vele hoeken. Maar de spelregels moeten nog wel worden aangepast. Dat kan ons niet snel genoeg gebeuren.” ■

www.dutchgreentechfund.nl
www.protix-bs.com

“Insectenmeel is niet alleen een interessant alternatief voor vismeel vanwege de hoogstaande kwaliteit, maar ook omdat het duurzamer is dan vismeel”

ZIJN ER MEER FINANCIERINGSMODELLEN VOOR CIRCULAIRE ECONOMIE?

Ophalen van vlees uit de supermarkt dat over de datum is. Het daarop kweken van maden. Het verwerken van deze gedroogde insecten tot meel. Het meel voeren aan kweekvissen. De vis verkopen in de supermarkt. Zo is de cirkel rond. Protix is een prachtig nieuw staaltje circulaire economie in de voedingsindustrie. Omdat de Rabobank hier bovenop zit, zal directeur Duurzaamheid Rabobank Bas Rüter *keynote speaker* zijn op de conferentie Closing the Loop, op 2 oktober 2013. Hij zal spreken over het ontwikkelen van nieuwe financiële diensten aan met name agro-foodbedrijven. In het middagprogramma verzorgt Daan Dijk van de Rabobank een masterclass over investeringen in de *biobased economy*. Aanmelden voor Closing the Loop kan via www.p-plus/meeting

